

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Broj:01-142/24
Podgorica, 15. april 2024. godine
MP/MP

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
-g-dinu dr Vojislavu Šimunu, ministru-

PODGORICA

Poštovani g-dine Šimun,

Predstavnici institucije Zaštitnika "Sektor za prava djeteta mlade i socijalnu zaštitu" obavio je nenajvljenu posjetu JU Osnovnoj školi „Jovan Tomašević“ u Virpazaru -Opština Bar, dana 30. januara 2024. godine. Razgovarano je sa direktoricom XX u vezi rada škole, učenika, nastavnog kadra, potrebi adaptacije i sl. Predstavnici institucije Zaštitnika obišli su i Stanicu Virpazar i razgovarali sa dr. XX.

U razgovoru doktorica je istakla da se u ime ustanove više puta obraćala nadležnim organima, kao i tom Ministarstvu, kako bi se pomoglo otvaranju apoteke u Virpazaru, ali da po tom pitanju nije dobijen odgovor.

Povodom iznijetog, Zaštitnik je saglasno odredbama člana 36 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG" br. 42/11 i 32/14), od tog Ministarstva zatražio da ga obavijesti da li je upoznato sa predmetnim zahtjevom i ukoliko jeste kakav je ishod postupanja po istom, odnosno kakav je stav Ministarstva po odnosnom pitanju.

U izjašnjenju Ministarstva zdravlja akt br. 1-501/24-579/2, od 20. februara 2024. godine, se navodi, da je nekadašnja Apoteka „Virpazar“ čiji prostor postoji u sklopu zgrade Dom zdravlja Virpazar vlasništvo „Galenika Crne Gore Doo Podgorica u stečaju“. Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore „Montefarm“ je uz saglasnost Ministarstva zdravlja u prethodnom periodu, preduzeo aktivnosti u cilju pronalaženja rješenja za otvaranja apoteke u Virpazaru. U nastojanju da se obezbijedi dostupnija farmaceutska zdravstvena zaštita građanima Virpazara, obideno je više prostora zajedno sa predstavnicima Mjesne zajednice Virpazar, kako bi se pronašao adekvatan prostor za otvaranje apoteke. Takođe, održan je sastanak sa menadžmentom Doma zdravlja Bar, koji je ponudio prostorije ambulante Virpazar. Međutim, nije pronađen prostor koji bi odgovarao uslovima iz Pravilnika o uslovima koje moraju da ispunjavaju apoteke u pogledu prostora, kadra i opreme. Na kraju se ističe da će Ministarstvo zdravlja zajedno sa Montefarmom nastojati da pronađe adekvatan prostor kako bi građanima Virpazara ljekovi i medicinska sredstva koji se izdaju preko zdravstvene ustanove apoteke bili dostupni i u mjestu stanovanja.

Imajući u vidu iznijeto, dakle, proizilazi da su u konkretnom slučaju u nastojanju da se obezbijedi dostupnija farmaceutska zdravstvena zaštita građanima Virpazara, preduzete određene radnje u cilju iznalaženja odgovarajućeg rješenja povodom odnosnog pitanja.

Međutim, cijeneći važnost odnosnog pitanja, budući da Zaštitnik u vršenju svoje funkcije djeluje i na način što ukazuje, upozorava, kritikuje ili preporučuje, u skladu sa članom 20 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik, smatra da je u konkretnom slučaju Ministarstvu zdravlja neophodno preventivno, u cilju ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, te sprječavanja mogućeg kršenja ljudskih prava i sloboda ukazati na određene pravne standarde u pogledu zdravstvene zaštite i prava pacijenata.

Sistem zdravstvene zaštite jedan je od stubova svakog društva i nalazi se među najznačajnijim pokazateljima njegovog kvaliteta i dostignutog nivoa društvenog i ekonomskog razvoja. Zdravstvena zaštita predstavlja organizovanu i sveukupnu djelatnost društva na očuvanju i unapređenju zdravlja građana, sprečavanju, suzbijanju i blagovremenom i efikasnom liječenju i rehabilitaciji. Organizovana zdravstvena služba treba da obezbijedi efikasno pružanje zdravstvenih usluga stanovništvu koje će u isto vreme biti dostupne i prihvatljive građanima.

Javno zdravlje je od suštinske važnosti za sreću i dobrobit svih ljudi. Prepreke za dobro zdravlje su slaba dostupnost lijekova, nemogućnost pristupa obučanim zdravstvenim radnicima i adekvatnoj njezi, neadekvatna zdravstvena radna snaga, finansijski nedostupni troškovi zdravstvene zaštite i niski standardi obrazovanja zdravstvenih radnika. Ljekovi su veoma važan i kritičan dio zdravstvene zaštite u svim kulturama i društvima. Kada su dostupni, lijekovi su često suštinska komponenta mnogih programa prevencije i gotovo svih planova liječenja.

Zdravstveni sistem ne može biti „kompletan” bez kvalitetne apotekarske usluge. Apoteka, kao građanima i društvu najdostupnija zdravstvena ustanova, prepoznala je kvalitet usluge kao svoju budućnost.

U pogledu relevantnih nacionalnih propisa u oblasti zdravstvene zaštite, Zaštitnik ukazuje da su tim propisima jasno uređeni organizacija, sprovođenje i pružanje zdravstvene zaštite, prava i dužnosti građana u ostvarivanju zdravstvene zaštite, društvena briga za zdravlje građana, prava i obaveze zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, kvalitet zdravstvene zaštite, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje zdravstvene zaštite. Takođe istima je uređen način organizovanja i obavljanja apotekarske djelatnosti, kao dijela zdravstvene zaštite, i druga pitanja od značaja za kontinuirano snabdijevanje građana lijekovima i medicinskim sredstvima.

Podsećanja radi, važno je ukazati da svi građani imaju pravo na zdravstvenu zaštitu i apotekarske usluge, bez obzira na to gdje žive. U malim sredinama privatni preduzetnici nemaju interes da otvore apoteku, te državne apoteke moraju da postoje. Stanovnici naseljenih mjesta ne smiju biti ni u kojem slučaju građani drugog reda, a pogotovo kad su u pitanju stariji pacijenti sa raznim hroničnim bolestima.

Zato je važno naglasiti da je dužnost i odgovornost javnih vlasti da obezbijede kontinuirano snabdijevanje stanovništva lijekovima i medicinskim sredstvima radi liječenja, poboljšanja i održavanja

kvaliteta života pacijenta. Oni su u obavezi da obezbijede da apotekarske usluge budu fizički i ekonomski dostupne svim građanima.

Iako je u konkretnom slučaju nadležno Ministarstvo iskazalo spremnost u rješavanju odnosnog pitanja, Zaštitnik ipak želi **ukazati**, da je neophodno uložiti dodatne napore u cilju iznalaženja odgovarajućeg rješenja kojim bi se stvorili uslovi za obavljanje apotekarske djelatnosti u mjestu Virpazar, te na taj način građanima Virpazara obezbijedila dostupnija farmaceutska zdravstvena zaštita, tj. data mogućnost da lijekove i medicinska sredstva koji se izdaju preko zdravstvene ustanove /apoteke/ budu dostupni i u mjestu njihovog stanovanja.

ZAŠTITNIK
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
mr Siniša Bjeković